

POSTANOWIENIE

Dnia 8 listopada 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Pietruszyński

w sprawie **F. R. W.**

skazanego z art. 62 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 12 k.k.,

po rozpoznaniu na posiedzeniu w Izbie Karnej

w dniu 8 listopada 2018 r.

kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku Sądu Okręgowego w W.

z dnia 24 stycznia 2018 r., sygn. akt VI Ka [...],

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w W. z dnia 22 sierpnia 2016 r.,

sygn. akt IV K [...],

p o s t a n o w i ł:

1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną,

2. obciążyć skazanego kosztami postępowania kasacyjnego

UZASADNIENIE

F. R. W. został oskarżony o to, że:

1. w okresie od bliżej nieustalonego czasu jednak nie wcześniej od września 2013 r. i nie później niż do dnia 26 listopada 2013 r. w W. w mieszkaniu nr [...] przy ul. K. [...], wbrew przepisom ustawy posiadał w nieustalonej ilości substancje psychotropowe w postaci 4-metylometkatynonu (mefedronu) oraz środki odurzające

w postaci amfetaminy i ziela konopi innych niż włókniste (marihuany), tj. o czyn z art. 62 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii;

2. w okresie od bliżej nieustalonego czasu jednak nie wcześniej od września 2013 r. i nie później niż do dnia 26 listopada 2013 r. w W. - w tym przy ul. K. [...], działając w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, wbrew przepisom ustawy wielokrotnie udzielił P. M. środków odurzających w postaci amfetaminy w ilości jednorazowej do 2 g, jednak nie mniejszej niż 1 g i ziela konopi innych niż włókniste (marihuany) w ilości jednorazowej nie mniejszej niż pół grama, a także substancji psychotropowej w postaci 4-metylometkatynonu (mefedronu) w ilości jednorazowej nie mniejszej niż 3 g, tj. o czyn z art. 58 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 12 k.k.;

3. w bliżej nieustalonym dniu października 2013 roku w W. przy ul. K. [...] wbrew przepisom ustawy udzielił R. Ś. środka odurzającego w postaci amfetaminy w ilości nie mniejszej niż jeden gram,

tj. o czyn z art. 58 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

Sąd Rejonowy w W., wyrokiem z dnia 22 sierpnia 2016 r., sygn. akt IV K [...] uznał m.in. F. W.:

I. (pkt VI) w ramach czynu zarzucanego mu w punkcie pierwszym – za winnego tego, że w okresie od bliżej nieustalonego czasu jednak nie wcześniej od września 2013 roku i nie później niż do dnia 26 listopada 2013 roku w W. w mieszkaniu nr [...] przy ul. K. [...]. działając w krótkich odstępach czasu i w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, wbrew przepisom ustawy, wielokrotnie posiadał w nieustalonej ilości, nie przekraczającej jednorazowo jednakże kilku gram netto, substancje psychotropowe w postaci amfetaminy oraz 4-metylometkatynonu (mefedronu). a także środki odurzające w postaci ziela konopi innych niż włókniste (marihuany) i za tak opisany czyn. na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 12 k.k. skazał go na karę 3 miesięcy pozbawienia wolności oraz karę roku ograniczenia wolności, zobowiązując go w okresie wykonywania tej kary do wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej, pracy na cele społeczne w wymiarze 30 godzin w stosunku miesięcznym;

II. (pkt VII) w ramach czynu zarzucanego mu w punkcie drugim i trzecim – za winnego tego. że w okresie od bliżej nieustalonego czasu jednak nie wcześniej

od września 2013 roku i nie później niż do dnia 26 listopada 2013 roku w W., w tym w lokalu mieszkalnym przy ul. K. [...] działając w krótkich odstępach czasu i w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, wbrew przepisom ustawy, wielokrotnie udzielił P. M. środków odurzających w postaci ziela konopi innych niż włókniste (marihuany) w ilości jednorazowej nie mniejszej niż pół grama, a także substancji psychotropowych w postaci amfetaminy w ilości jednorazowej do 2 g. jednak nie mniejszej niż 1 g oraz 4-metylometkatynonu (mefedronu) w ilości jednorazowej około 3 g, zaś R. Ś. w tym samym okresie czasu w W. przy ul. K. [...] jednorazowo udzielił substancji psychotropowej w postaci amfetaminy w ilości nie mniejszej niż jeden gram i za tak opisany czyn na podstawie art. 58 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 12 k.k. skazał go na karę 3 miesięcy pozbawienia wolności oraz karę roku ograniczenia wolności, zobowiązując go w okresie wykonywania tej kary do wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej, pracy na cele społeczne w wymiarze 30 godzin w stosunku miesięcznym.

Następnie, na podstawie art. 85 § 1 i 2 k.k., art. 85a k.k., art. 86 § 1 i 3 k.k. w zw. z art. 87 § 2 k.k., połączył orzeczone w pkt. VI i VII wyroku kary jednostkowe i w ich miejsce wymierzył oskarżonemu F. W. karę łączną 3 miesięcy pozbawienia wolności oraz karę łączną roku i 2 miesięcy ograniczenia wolności, zobowiązując oskarżonego w tym okresie czasu do wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej, pracy na cele społeczne w wymiarze 30 godzin w stosunku miesięcznym. Ponadto Sąd orzekł wobec tego oskarżonego przepadek na rzecz Skarbu Państwa określonych w wyroku dowodów rzeczowych zarządzając ich zniszczenie.

Przedmiotowy wyrok zawierał również dalsze rozstrzygnięcia, w tym dotyczące pozostałych oskarżonych.

Sąd Okręgowy w W., po rozpoznaniu apelacji wniesionych przez obrońców oskarżonych, wyrokiem z dnia 24 stycznia 2018 r., sygn. akt VI Ka [...] utrzymał w mocy zaskarżony wyrok.

Kasacje od wyroku Sądu odwoławczego wywiódł obrońca skazanego F. W.. Skarżąca zarzuciła:

I. rażące naruszenie przepisów postępowania - art. 433 k.p.k. poprzez zaniechanie przeprowadzenia przez Sąd odwoławczy pełnej kontroli instancyjnej wyroku Sądu I instancji czego konsekwencją jest utrzymanie w mocy orzeczenia bez

szczegółowego odniesienia się w wydanym orzeczeniu do zarzutów apelacji i uchybienia wskazanych nieprawidłowości i sprzeczności.

II. rażąco naruszenie przepisów prawa procesowego w stopniu mającym istotny wpływ na treść orzeczenia, a mianowicie:

1. art. 7 i art. 410 k.p.k. w zw. z art. 458 k.p.k. i art. 433 § 2 k.p.k. polegające na częściowej i dowolnej analizie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego podczas rozpoznania zarzutów apelacji, w tym w szczególności wyprowadzeniu niesłusznych wniosków wykraczających po za zakres zeznań świadka M. T., z pominięciem, że nie był on bezpośrednim świadkiem posiadania lub udostępniania substancji psychotropowych innym osobom przez F. W., pominięcie przez, braku dokonania weryfikacji przez Sąd wyjaśnień M. T. w odniesieniu do czynów przedstawianych przez świadka, co w konsekwencji powinno było przemawiać za uznaniem, iż F. W. nie jest winny popełnienia zarzucanych mu przestępstw.

2. art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k. w zw. z art. 458 k.p.k. i art. 433 k.p.k., poprzez uznanie przez Sąd Okręgowy, iż orzeczenie Sądu Rejonowego pozostaje utrzymane w mocy na skutek kontroli instancyjnej pomimo istniejących wad, z którym to poglądem nie można się zgodzić, z uwagi na pominięcie przez sąd pierwszej instancji zamieszczenia w uzasadnieniu wyjaśnienia wszelkich istotnych okoliczności sprawy, faktów udowodnionych, kompleksowej oceny zgromadzonego materiału dowodowego z punktu widzenia jego wiarygodności i niesprzeczności, jak również oparcie wyroku na części dowodów z pominięciem istotnych dowodów korzystnych, które przemawiały za uznaniem, iż F. W. nie popełnił zarzucanego mu czynu.

3. art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k. polegającą na nierozważeniu wszystkich zarzutów i argumentów jakie zostały podniesione w środku odwoławczym dla pełnego uzasadnienia naruszenia przepisów prawa procesowego, a to: art. 7, 410 - poprzez pominięcie i nierozpatrzenie kwestii dokonania przez Sąd Rejonowej jednostronnej oceny dowodów, a następnie poczynienia ustaleń faktycznych, z pominięciem faktu nie dokonania przez Sąd ustaleń dotyczących okoliczności, czasu, miejsca zdarzenia, ilości posiadanej substancji, bez przeprowadzenia weryfikacji wyjaśnień kluczowego świadka M. T., ograniczając się wyjaśnieniami na etapie postępowaniu przygotowawczego

4. art. 391 § 1 k.p.k. oraz art. 6 w zw. z art. 92 KPK Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności, poprzez przeprowadzenia postępowania dowodowego w zakresie obejmującym dowód z przesłuchania M. T., z naruszeniem zasady bezpośredniości, kontaktu sądu orzekającego z przeprowadzonymi na rozprawie głównej dowodami, w sytuacji gdy w kontekście zarzutów sformułowanych w apelacji obrony - dowód ten był kluczowy dla rozstrzygnięcia w zakresie, co w konsekwencji spowodowało naruszenie prawa do skutecznej obrony, jak również prawa do rzetelnego procesu. Sąd wydający rozstrzygnięcie, w orzeczeniu nie wykazał, że wyczerpał wszystkie możliwości w ramach posiadanych uprawnień przez organy ścigania mających na celu ustalenie pobytu świadka.

Podnosząc powyższe skarżąca wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu okręgowego, jak również wyroku Sądu Rejonowego i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi pierwszej instancji, ewentualnie o uchylenie wyroku Sądu odwoławczego i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania temu sądowi.

W pisemnej odpowiedzi na kasację prokurator wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się bezzasadna w stopniu oczywistym, co upoważniało Sąd Najwyższy do jej oddalenia na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

W pierwszej kolejności należy przypomnieć, że zgodnie z art. 519 *in principio* k.p.k. kasacja może zostać wniesiona od prawomocnego wyroku sądu odwoławczego kończącego postępowanie. Jak wielokrotnie wskazywano w orzecznictwie Sądu Najwyższego, zarzuty nadzwyczajnego środka zaskarżenia sformułowane w kasacji pod adresem orzeczenia sądu pierwszej instancji podlegają rozważeniu przez sąd kasacyjny tylko w takim zakresie, w jakim jest to nieodzowne dla należytego rozpoznania zarzutów stawianych orzeczeniu sądu odwoławczego. Funkcją kontroli kasacyjnej nie jest ponowne, tzn. dublujące kontrolę apelacyjną rozpoznawanie zarzutów stawianych przez skarżącego orzeczeniu sądu pierwszej instancji.

Analiza zarzutów kasacji, sugerujących nierozpoznanie, czy też nienależyte rozpoznanie zarzutów sformułowanych uprzednio w zwykłym środku zaskarżenia następuje więc – z wyjątkiem przewidzianym w art. 536 k.p.k. – w perspektywie zarzutów apelacji, do których sąd odwoławczy powinien odnieść się rzetelnie i wyczerpująco, bez pominięcia żadnego z nich (art. 433 § 1 i 2 k.p.k.), a następnie dać wyraz swemu rozstrzygnięciu w pisemnych motywach orzeczenia (art. 457 § 3 k.p.k.), z których musi jasno wynikać, dlaczego argumentacja apelującego została podzielona lub zakwestionowana.

Zarówno sposób zredagowania samego zarzutu kasacyjnego, jak i treść wywodów kasacji bezspornie wskazuje, że pomimo formalnego powołania w zarzucie I kasacji jako rzekomo naruszonego art. 433 § 2 k.p.k. intencją skarżącej jest próba doprowadzenia do kolejnej kontroli wyroku Sądu I instancji. Treść uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego, pomimo jego syntetyczności, nie daje podstaw do przyjęcia, jakoby nie dokonano „pełnej kontroli instancyjnej wyroku Sądu I instancji”, pomijającej albo nieodnoszącej się w sposób kompletny do któregośkolwiek z zarzutów apelacji.

W zakresie odnoszącym się do zarzutów z pkt. II kasacji, stanowiących – jak się wydaje – treściowe wypełnienie zarzutu sformułowanego w pkt. I należało uznać, co następuje.

W zakresie odnoszącym się do dowodu z zeznań (wyjaśnień) M. T. (zarzuty z pkt. II.1 – II.3), Sąd odwoławczy skrupulatnie rozważył ocenę, jaką w tym zakresie przeprowadził Sąd I instancji i zasadnie nie znalazł powodów do podważenia prawdomówności jego relacji w zakresie, w jakim obciążył oskarżonego F. W.. Zasadniczym, choć nie jedynym powodem takiej oceny było dwukrotne przyznanie się tego oskarżonego do wielokrotnego posiadania w swym miejscu zamieszkania marihuany oraz amfetaminy, jak również do nieodpłatnego, kilkukrotnego, udzielenia takowych narkotyków swojemu koledze P. M.. Depozycje podejrzanego nie ograniczyły się wyłącznie do przyznania się do zarzucanych czynów, ale szczegółowo przedstawiają okoliczności i częstotliwość nabywania i udzielenia posiadanych narkotyków oraz ich ilości wagowe. Wprawdzie na etapie postępowania sądowego oskarżony z wyjaśnień tych wycofał się, jednak prawidłowo oba Sądy przyjęły, że takie postąpienie motywowane było wyłącznie

dążeniem do polepszenia swojej sytuacji procesowej. Ocena Sądu I instancji, zgodnie z którą za nieprawdopodobną uznać należy sugestię oskarżonego, iż przyznanie nastąpiło ze względu na wywieranie na niego nacisku ze strony przesłuchującej go wówczas Pani Prokurator. Wersja ta została jednak zakwestionowana przez Sąd I instancji (s. 13-15 uzas. SR), ocena w tym zakresie nie jest jednostronna i niewątpliwie odpowiada regułom art. 7 k.p.k., stąd zasadnie zyskała aprobatę Sądu Okręgowego (s. 18-19 uzas. SO). W kontekście wspomnianych wyjaśnień F. W. złożonych w postępowaniu przygotowawczym, nie sposób podzielić argumentacji skarżącej o nietrafności poczynienia przez Sąd I instancji zdecydowanej większości ustaleń w oparciu o depozycje M. T. i bezpodstawności zaakceptowania takiego procedowania przez Sąd Okręgowy.

Odnosząc się natomiast, do zarzutu nieprzesłuchania M. T., na rozprawie głównej z naruszeniem zasady bezpośredniości, uznać należało, że zarzut ponownie wymierzony jest w procedowanie przed Sądem I instancji. Nawet jeśliby uznać, że intencją skarżącej jest zakwestionowanie sposobu rozpoznania tego zarzutu przez Sąd ad quem, to zarzut taki również okazał się bezzasadny w stopniu oczywistym. W sprawie wystąpiły bowiem wszystkie przesłanki umożliwiające skorzystanie z przepisu art. 391 § 1 k.p.k. Przeszkoda w postaci ukrywania się tego świadka jest realna, a ręcz oczywista i niekwestionowana. Niewątpliwie ma charakter trwale istniejącej, skoro M. T. poszukiwany jest Europejskim Nakazem Aresztowania od 21 stycznia 2016 r. Okoliczność ta uniemożliwia przybycie świadka i jego bezpośrednie przesłuchanie przed Sądem. Uznać zatem należało, że w sprawie zaktualizowała się możliwość odczytania zeznań świadka, bez względu na ich wagę dla postępowania, nawet bez zgody stron. W tym stanie rzeczy nie sposób zanegować sposobu rozpoznania tego zarzutu przez Sąd II instancji, który zasadnie przyjął, że określony w art. 391 § 1 k.p.k. wyjątek od zasady bezpośredniości został przewidziany przez ustawę, zaś w realiach niniejszej sprawy – także prawidłowo zastosowany przez Sąd Rejonowy.

Uwzględniając powyższe Sąd Najwyższy orzekł, jak w części dyspozytywnej postanowienia, obciążając skazanego kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego wobec braku podstaw do zwolnienia z obowiązku ich poniesienia.

